

1923-07-12

AFSENDER

Joakim Skovgaard

MODTAGER

Thorvaldsens Museum

FAKTA

Dokumenttype:

Brev

Arkivplacering:

Mappe 140 nr. 37

DOKUMENTINDHOLD

Afventer transskription.

TRANSSKRIFTION

Afventer transskription.

Thorvaldsens Museum

I.

SKOVGAARD-MUSEET
Mappe 146 Nr. 37

Angående det brændende spørgsmål, restaureringen af Thorvaldsens Museum
ønsker jeg gerne at klarlægge mit standpunkt skriftligt. At en rekonstruktion
af decorationen er vanskeligt, og kommer til at gå tilbage for originalen i
kunstnerisk henseende, må man være forberedt på. I den Thorvaldsens tid
er kunsten sønget mere og mere bort fra nyklassicismens skønne, rene kontur-
opfattelse, så det for tiden vilde være vanskeligt at finde manden der kan
genfremstille Somnes frise med samme prægt og fine forfælle, som
satsidens kunstnere, dog er der så stor forskel på udførelsen på
Satsidens og på Kanalidens (Thorvaldsens) indtægter, så jeg mener,
at nedens Satsidens niveau neppe nås, kunde Kanalidens måske
endda overgå, såvel som den temmelig ringe vadekørselsfrise i gården.
Denne kvalitetsforskel træder iske i øjnene nu, hvor idylleglæde og
patina har malt det hele sammen til en enhed og skjult svaghedene
som dog er sine kendelige på de omhyggelige Ritzinger udførte
under Jerndorffs tilsyn. En kommende tid (og jeg tror den kommer) vil
kanke ikke sætte kontur og klassisk tegning i højsædet, og blive
dygtigere til at genfremstille frisen. Som Museet i øjeblikket står, er
det skönt (vaderrestaureringsforsøg undtaget) men må ses som begyndende røde.
Patinaen forlener det hele med en malerisk charme, farven med en rig skønhed, som
vi må glæde over, så længe vi har den. Men så for år udletes decorationen, og
da den hører til det skønneste danske kunst har frembragt, står man overfor
det uafviselige spørgsmål, når skal der gribes ind? når skal museet gøres
grundigt istand, og hvorledes? Angående dette spørgsmål er jeg iske i tvivl
om, at de oprindelige konturer og farver må bruges så vidt de kan findes og
frem skaffes. Det er særlig farven jeg her tænker på, for det vil jo medføre en
så kraftig virkning, så mange nu vil det blivets mening, at det er for meget
af det gode. Men går man denne vej vil tid og patina gøre harmoni, stemme

Thorvaldsens M.S. 4

alt som tiden går, ligesom den har gjort det; hvis man derimod vil prøve nu
at efterligne den nuværende skønne harmoni, vil man komme i kæt med det u-
mulige. Patinaen kan ikke efterlignes og de altdampede farver vil; tidens løb
ikke have den grundkraft og glød som betinger den kommende tids skønne
patina. Derfor er det mit standpunkt, at man samler alt det materiale
det er muligt at samle til hjælp for en fremtidig rekonstruktion. Dette er afgang
og vist fremstødet og fortsættelse. At man for øvrigt nøjes med at reparere de
nødvendige steder, for at holde museet væk som vedlige så længe som muligt
i sin nuværende skikkelse. Men her kommer det vanskelige, hvad er "så længe
som muligt?" Har det allerede stæet i forfald for længe. Hvorde bliver enige
om dette, jeg tør alligevel ikke være imod restaureringen af gården, som er den
part det vilde være rimeligt at begynde med, og hvor den vidtløftige farve-
veivning i alt fald ikke vil gøre den omgivende by. Desuden vil arbejdet
tage tid, og yderligere formodentlig være moden til fornyelse, når gården er færdig.
For så vidt jeg kan se, går fællelsestiden hurtigere og hurtigere for sig. Et
spørgsmål endnu, og det er: "materialer nu så opkommet, så vi tør bruge
det?" Arkitekt Plummeren mener nej; cementen burde helt forkastes og by-
trække ikke benyttes i stedet for, og det er muligt, men i så fald burde der
ikke tåles med fortsatte forsøg. Det vilde være rimeligt at lade malar A. Johansen
fortsætte, men, som Plummeren ønsker, under kontrol. Jeg vilde derfor foreslå,
at han fik Malermester R. C. Johansen til medarbejder, han er efter min over-
bevisning en i farvekemi, forfarer vand og han har gammel kerlighed til museet.
Både skulde i forvejen gå ind på at alt tilvundne enkelt ved blev bekræftet
og offentlig udgivet. Foruden cementen er der spørgsmålet "farven"; for der er
neppe tvivl om at farvestoffet svækker pudsen, thi de fremkaffes sand i samme farve
som farvestoffet, og dette bruges istedenfor, vil de holdbarheden stikket øges. Der siges at den
farvede cement, som nu bruges til afsløring af støtter, kan have den farve fra det sand der bruges
og er derfor m. holdbare end farveblandet cement. Den pyrotekniske kalkes hvidhed
er vist svære at overvinde, men enten man gør det ene eller det andet, Solnes
herlige frist vil forsvinde, og da den endnu kunde blive en værdifuld

Thorvaldsens ms.

117

Museumsgenstand, som den opbevaredes under tag, vilde jeg paa dette punkt
foresla, at f. ex. hele slottssiden udsavedes og at friseballet der forelobrigt
pudsedes bort. Derved opnaaedes, at frisen kunde bevares, og man fik
at se hvorledes et figurlaest balle vilde virke. At udsave frisen, vilde
naeppe vare pekuniært uoverkommeligt, selv i disse tider, hvorimod
det vilde vare vanskeliggere at skaffe frisen et vaerdigt opholdssted.
Et betreggende opbevaringssted in stil vilde dog vil kunne
findes. Men engang maatte der jo skaffes et vaerdigt museum, hvor frisen
f. ex. kunde smykke vaggene i en midterhal, og der er min tanke den, at
det ovrige indhold helt eller delvis burde bestaa af de Thorvaldsens værker,
som er mindre godt belyste i det nuvaerende Museum. Det forholder sig
nemlig saaledes, at naems museet i arkitektonisk henseende er ganske ide-
elt bygget og ordnet, sa vidtløbsværksarbejdere i de skønneste rum er pla-
tisk udmærket anbragte, sa kommer mange af dem, malerisk set, ikke til
deres ret. Jakobsmann har fortalt mig, at han paa en udstilling i Rom sa
Græskegruppen udstillet i en helt anden belysning, end den museet byder,
og gruppen var som forandret. Belysningen var rigere, man kunde gaa
rundt om gruppen, reflekser og haluskjyger kom til deres ret, det var en åbenbar-
ring, og efter jo. mening det skønneste paa udstillingen. Og overbevist om at
saaledes vilde det gaa adskillige af figurerne, som nu står i den ret kedel-
lige platte belysning cellerne her, og hvor figurerne væsentligst ses
forfra. I gangene ovenpaa, hvor figurerne er stillede med lys fra
siden, er belysningen straks meget bedre. Og vilde det vare for meget
at gøre alt hvad vi kan for Thorvaldsen, vilde et supplement museum
som tag særlig hensyn til belysning i alle retop (en skønhedsværdi det
var værd at gribe efter, selv om vi i øjeblikket ikke mægter det. Museet burde
lægge i en stille bund i byens nærhed, og hvor maagerre ikke vilde bølge det til
Lodseplads. En dejlig opgave for en arkitekt. Og end godt, at i øjeblikket kan
Lindholm 4-6-1922 denne tanke ikke tænkes men gøres bealt det
bedste af
Sonnus Friid, er det det oprigste,
Josephin Hoegsbo

KILDER TIL DANSK KUNSTHISTORIE

NY CARLSBERGFONDET

